

י"ג בחשוון תשע"ד
17 באוקטובר 2013
חוזר מס' ח-06-2401

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: עדכון הוראות מעבר בנושא מדידת הכנסות ריבית
(הוראות הדיווח לציבור)

מבוא

1. ביום 29.12.2011 פורסם חוזר מס' ח-06-2325 במסגרתו נקבעה מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית¹. ביום 25.7.2012 פורסם חוזר מס' ח-06-2343 במסגרתו נקבע כי מועד התחילה של הוראות נושא 310-20 יחולו החל מיום 1.1.2014.
2. לאור פניות של תאגידים בנקאיים וכדי לאפשר יישום נושא 310-20 בשמרנות, יעילות ותוך חסכון בעלויות, נוצר צורך לעדכן את הוראות המעבר בנושא זה. לאחר התייעצות בוועדת הקשר של לשכת רואי חשבון בישראל עם המפקח על הבנקים ובוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, קבעתי הוראות מעבר לשנת 2014 בנושא הנדון כמפורט להלן.

התיקונים להוראות

3. עמוד 4-672 יעודכן, כמפורט בהוראה.
4. עמוד 1-4-672 יתווסף, כמפורט בהוראה.

תחילה

5. הוראות המעבר שנקבעו בהתאם לחוזר זה יחולו החל מיום 1.1.2014 ואילך.
6. תאגיד בנקאי או חכ"א המתקשה ביישום חוזר זה יפנה למר עידו גליל, מנהל יחידת דיווח כספי, להנחיות ספציפיות.

¹ הכללים שאומצו נכללים בארה"ב בנושא 310-20 בקודיפיקציה בדבר "עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות" (להלן – נושא 310-20).

עדכון הקובץ

7. מצ"ב דפי עדכון לקובץ הוראות הדיווח לציבור. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
*(2/13) [1] 672-3	(2/13) [1] 672-3
(10/13) [2] 672-4	(2/13) [1] 672-4
(10/13) [1] 672-4.1	-----
*(9/13) [3] 699-108	(9/13) [3] 699-108
(10/13) [1] 699-109	-----

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.

בכבוד רב,

דוד זקן

המפקח על הבנקים

תקן חשבונאות בינלאומי 28 בדבר השקעות בחברות כלולות - מדיניות חשבונאית בנושאים בליבת העסק הבנקאי של חברות כלולות ריאליות

16. למרות האמור בתקן חשבונאות בינלאומי 28 בדבר "השקעות בחברות כלולות" תאגיד בנקאי רשאי בשנים 2011, 2012 ו-2013, משיקולים פרקטיים, לא לבצע תיאומים למדיניות חשבונאית, המתייחסת לנושאים בליבת העסק הבנקאי, שיושמה על ידי חברה כלולה ריאלית, הנדרשים כדי שהמדיניות החשבונאית של החברה הכלולה בנושאים אלה תהיה תואמת לזו של התאגיד הבנקאי. תאגיד בנקאי הפועל לפי סעיף זה ייתן לכך גילוי.

17. לעניין סעיף 16 מובהר כי:

א. סעיף זה יחול רק על חברה כלולה ריאלית העורכת את דוחותיה הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים.

ב. נושאים בליבת העסק הבנקאי – נושאים שבהם טרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.

מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב

בנושא ומדידת הכנסות ריבית

18. ההוראות שנקבעו בחוזר בדבר מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, הקשורות למתכונת דוח רווח והפסד, ייושמו למפרע החל מהדוח לציבור לרבעון הראשון של שנת 2012 ואילך. התיקונים שנקבעו בחוזר זה, הקשורים לאימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, ייושמו בדרך של מכאן ואילך על עסקאות שנוצרו או חודשו החל מיום 1.1.2014 ואילך.

תאגיד בנקאי יתן גילוי בדוחות כספיים רבעוניים ושנתיים בשנת 2014 להשפעה של יישום סעיף זה על הכנסות הריבית נטו, ההכנסות שאינן מריבית והרווח הנקי.

18א. הכנסות מעמלות פירעון מוקדם שנוצרו לפני יום 1.1.2014 תמשכנה להיות מטופלות חשבונאית לפי הוראות הדיווח לציבור שהיו בתוקף עד ליום 31.12.2013.

18ב. תאגיד בנקאי שאינו ערוך לקבוע האם שינוי בתנאי הלוואה, שאינו מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי, נחשב לשינוי שאינו מינורי בהתאם למבחן הכמותי המפורט בסעיף 10.7.11א להוראות הדיווח לציבור, רשאי:

א. לגבי הלוואות שבהן בוצע שינוי במטבע ההלוואה – לקבוע מדיניות חשבונאית כי שינוי זה יחשב שינוי שאינו מינורי.

ב. לגבי הלוואות אחרות - להשתמש באומדנים סבירים למבחן הכמותי האמור, שאינם כרוכים בחישוב מדויק של ערך נוכחי, תוך קביעת מקדמי ביטחון שיבטיחו שהטיפול החשבונאי יהיה זהיר. תאגיד בנקאי ישמור תיעוד המראה כי טיפול חשבונאי זה עומד מכל הבחינות המהותיות בהוראות סעיף 10א.

אם לא ניתן להשתמש באומדנים סבירים כאמור, יש לקבוע כי השינוי הוא מינורי.

18.ג. תאגיד בנקאי שאינו ערוך לטפל בעמלות הקצאת אשראי כנדרש בסעיף 10.7.3א להוראות הדיווח לציבור, רשאי לטפל בעמלות כאמור כדלקמן :

- א. להניח כי ההסתברות למימוש המחויבות למתן אשראי אינה קלושה,
- ב. בכל מועד ניצול אשראי, להכיר בחלק היחסי של עמלת הקצאת האשראי על פי החלק היחסי שנוצל מתוך מסגרת האשראי, על בסיס קו ישר לאורך תקופה שתחושב כתקופה הממוצעת לפרעון הלוואות דומות, בתוספת מקדם ביטחון סביר שיבטיח שהטיפול החשבונאי יהיה זהיר.
- ג. במידה והמחויבות למתן אשראי פקעה מבלי שכל מסגרת האשראי נוצלה, החלק היחסי של עמלת הקצאת האשראי בגין החלק של מסגרת האשראי שלא נוצל, יוכר בדוח רווח והפסד במועד פקיעת המחויבות.

19. לעניין יישום ההוראה בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" תאגיד בנקאי נדרש לבטל, מיום 1.1.12 ואילך, הפרשי הצמדה למדד שנצברו על הקרן של חוב פגום וטרם שולמו, בגין חובות שסווגו כפגומים מיום 1.1.12 ואילך בלבד.

העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

20. זכויות נדחות שנשמרו בעסקת איגוח (ראה סעיף 6.2.2 בדוח ועדת חיימוביץ' – אשר) :
תאגיד בנקאי שיישם הוראות אלו, העביר נכסים פיננסיים בעסקת איגוח שנרשמה כמכירה, והכיר בזכויות נידחות שנשמרו בעת ההעברה, יטפל בזכויות אלו לאחר ההכרה לראשונה כמפורט להלן :
1) היתרה המאזנית של הזכויות הנידחות שנשמרו תופחת לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת הפירעון של הזכויות הנדחות, אך לא יותר מאשר בתוך תקופה של 36 חודשים ממועד יצירתן (בתום החודש הראשון יופחת 1/36 מהיתרה, בתום החודש השני יופחת 1/35 מהיתרה וכן הלאה).
- 2) בכל מועד דיווח יש לבחון את הצורך ברישום ירידת ערך של הזכויות הנידחות¹.

¹ ראה - "recognition of interest income and impairment on purchased and retained beneficial interests in securitized financial assets" EITF 99-20

עדכונים מחוזר מס' ח-06-2401 מיום 17/10/2013 ("עדכון הוראות מעבר בנושא מדידת הכנסות ריבית")

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
*(2/13) [1] 672-3	(2/13) [1] 672-3
(10/13) [2] 672-4	(2/13) [1] 672-4
(10/13) [1] 672-4.1	-----
*(9/13) [3] 699-108	(9/13) [3] 699-108
(10/13) [1] 699-109	-----

*עמוד זה הודפס מחדש בעקבות המעבר להדפסה דו-צדדית. ההדפסה בעדכון זה זהה לנוסח הקיים.